

د حیض د احکامو متعلق

٦٠ سوالونه جوابونه

تألیف : الشیخ محمد بن

صالح العثیین

Ketabton.com

ڈارن: عامر حسن

من أحكام الحيض في الصلاة والصيام د موئع او روزی متعلق د حیض احکام

[س 1] کله چې بنسخه د سحر موئع نه لک ساعت پس پاکه شوه نو ایا دی ورخ باندی به روزه به نیسي ؟ نو دا ورخ به یې روزه حساب شی او که نه قضا به راوري ؟

[ج 1] کله چې بنسخه د سحر اذان نه پس د حیض خخه پاکه شوه نو ددي ورخ د روزی نیولو باره کي د علماء دوه قوله دی
اول: ددي ورخ روزه به نیسي لیکن دا روزه به یې نه حسابېږي بلکي قضا به پري واجب وي او دا دامام احمد مشهور مذهب دی
دویم قول : ددي ورخ روزه پري لازم نده پدی ورخ کي روزه خکه صحيح نده چې هغه ددي ورخ په اول کي حايشه وه او روزه نیول اهل نه وه نو کله چې پدی ورخ یې روزه صحيح نده نو نیول یې ندي پکار او دا وخت د هغې په حق کي محترم ندي دی خکه هغې ته ددي ورخ په اوله حصه کي د روزی نه نیولو حکم دی بلکي هغې باندی پدی وخت کي روزه نیول حرام دی او شرعی روزه خو داده چې د سحر د راختو خخه د مابنام پوري د مفطراتو خخه اجتناب وشي

او دا قول په هغې باندی د روزی د وجوب د قول خخه بهتر دی البتہ ددواړو اقوالو مطابق ددي ورخ قضا پري ضروري ده

[س 2] کله چي حايضه بنخه پاکه شوه او د سحر موئنه نه پس بي غسل وکه موئنه بي وکه او ددي ورخ روزه بي هم ونيوله نو ايا ددي ورخ د روزى قضاي به راوري؟

[ج 2] کله چي حايضه د سحر راختلو نه مخکي پاکه شوه آگر که يو منت مخکي وي پدی شرط چي د پاكوالی ڀقيين بي وي نو که چيرته د روزى مياشت وي ددي ورخى روزه به نيسى او ددي ورخ روزه به يي صحيح وي قضا پري لازم نده ٿکه دی د پاکي په حالت کي روزه ونيوله آگر که غسل بي د سحر راختو نه پس وکه دی کي خه حرج نشته لکه يو سري دجنابت په حالت کي چربانگي وکري او غسل د سحر اذان نه پس وکري نو دهغه روزه به صحيح وي پدی مناسبت باندي زه يو بلي خبری ته اشاره کول غواړم هفه دا چي بعضی زنانه دا ڪمان کوي چي د روزه ماتي نه پس د مابنوستن موئنه نه مخکي حيض راشي او د دعې ورخ روزه بي نيولى وي نو ددي ورخى روزه بي فاسد ده ددي خبری هيچ دليل نشته بلکي که حيض يي د مابنام نمر پريوتو نه يو منت ورسته راغلي نو هم روزه بي صحيح ده

[س 3] کله چي د نقاس والا بنخه د خلويښت ورخو نه مخکي پاکه شي نو ايا روزى به نيسى او موئنه به کوي؟

[ج 3] وو .... کله چي د نقاس والا بنخه (هفه بنخه چي بچي بي زيكولي وي) د خلويښت ورخو نه مخکي پاکه شي نو که د رمضان مياشت وي روزه نيوں پري لازم دي او موئنه پري هم واجب دي د خاوند جماع ورسره هم جايز ده ٿکه هفه پاکه ده او د روزى موئنه او د جماع نه کولو خه مانع پکي نشته

[س 4] کله چې د یوی بنسټي حیض عام طور سره په میاشت کي اته ورځي يا وه ورځي راځي لیکن یو یا دوه خل ددى ورځو نه ډير راشی نو خه حکم دی ؟

[ج4] کله چې د یوی بنسټي حیض عام طور سره شپږ ورځي يا وه ورځي وی لیکن یو وخت دا مدت ډير شي او اته ورځي نهه ورځي لس یا یولس شي نو دا بنسټه به موځ نه کوي تر دی چې پاکه شي څکه نبی عليه السلام د حیض لپاره خاص حد ندی مقرر کړي او الله تعالی فرمای

{وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذَى} [البقرة: 222]

دوی تا خخه د حیض باره کي پوبنتنه کوي ته ووايده دا (حیض) ناپاکي ده
نو تر خو پوري چې دا وينه باقی وی نو بنسټه به د حیض حالت کي وی تر
دی چې پاکه شي او غسل وکړي بیا به موځ کوي

که چيرته په بله میاشت کي دهغى حیض ددى ورځو نه کم راشی نو دی
صورت کي به هم غسل کوي کله چې پاکه شوه اکر چې حیض بی د مخکنی
ورځو په مقدار نه وو (هغى نه کم وو)

مقصد دا چې کله هم د بنسټي حیض موجود وی نو موځ به نه کوي برابره ده
که حیض د مخکنی ورځو په مقدار وی یا هغى نه زیات کم وی پس کله چې
پاکه شي موځ به کوي

[س 5] ایا نفاس والا بنخه به خلویښت ورځی تیروی نه به موځ کوی نه به روزه نیسی که نه صرف د وینه ودرېدو لره اعتبار دی کله چې وینه ودرېدو غسل به کوی او موځ ؟ او د پاکوالی لپاره کم ازکم وخت خومره دی ؟
[ج5]

د نفاس والا بنخه لپاره خاص وخت ندي مقرر کله چې وینه جاري وه نه به موځ کوی نه به روزه نیسی او نه به ورسه خاوند جماع کوی لیکن کله چې ووینی چې وینه ودرېده آکر که د خلویښت ورځو نه مخکی وي لکه لس ورځی یا پیلنځه ورځی پس نو موځ به کوی روزه به نیسی او د خاوند لپاره ورسه جماع کول جایز دی خه حرج نشه

مقصد دا چې نفاس یو محسوس امر دی احکام ددی د وجود او عدم سره تعلق لري کله چې موجود وو نو احکام به یې هم موجود وي او کله چې بنخه پاکه شوه د نفاس د احکامو خخه خلاصه شوه البتہ که د نفاس مدت د شیلته ورځو نه زیات شو نو دا بنخه به مستحاضه وي بیا به د حیض د ورځو په مقدار موځ روزه نه نیسی او هغې نه پس به غسل کوی او موځ به شروع کوی [س 6] کله چې د روزی په میاشت کی د بنخه خخه دوینی معمولی معمولی قطری رالیوی او توله میاشت وي نو ایا روزه به نیسی او روزه یې صحیح ده ؟
[ج6] وو... روزه یې صحیح ده ، دی قطرو باندی خه باک نشه ، خکه دا د

رکونو نه رائی او د علی بن ابی طالب رضی الله عنہ نه روایت دی فرمایی: بیشکه دا قطری چې د پوزی د وینی په خیر وي حیض ندی

[س 7] که حایضه یا نفاس والا بسّه د سحر راختو نه مخکی پاکه شی او د سحر راختو نه پس غسل وکړی نو یا روزه به یې صحیح وي؟

[ج 7] وو....د حایضی او نفاس والا بسّه روزه پدی صورت کی صحیح ده ځکه دا پدی وخت کی د روزی نیولو اهل شوه او دا دهغه سری پشان ده چې د جنابت په حال کی پری سحر شی نو دده روزه به صحیح وي دلیل دالله تعالى دا قول دی

{فَالآنَ بَاشِرُوهُنْ وَابتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ
الْأَئِيْضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْقَبْرِ} [البقرة: 187]

پس وس تاسو د خپلو بسّه سره جماع وکړی او هغه خه ولتوی چې الله تاسو له ليکلی دی خوراک خښاک تر هغه پوري وکړی چې تاسو ته د سحر

د سین تار او تور تار ماپین کی فرق واضح شی

نو کله چې الله تعالى د جماع اجازت هغه پوري ورکړ چې سحر راوخيږي دی نه لازمه شوه چې غسل کول د سحر راختو نه پس وي

او د عایشی رضی الله عنها حدیث : نبی عليه السلام به په روزه کی د جنابت په حالت کی صباح کوو یعنی هغه به د سحر راختو نه پس د جنابت نه غسل کولو

[س 8] کله چې بسّه د وینی راوتل محسوس کړی ليکن د نمر پریوتو نه مخکی راونه وئی یا د حیض درد محسوس کړی نو ایا ددعه ورئی روزه به یې صحیح وي یا به پری قضا واجب وي؟

[ج 8] کله چې د حیض خخه پاکه بسّه د حیض راتله محسوس کړی او هغه روزه وي ليکن د حیض وينه د ما بنام نه پس راونه یا د حیض درد محسوس

کړی او وینه د مابنام نه پس راوشی نو ددغی ورځی روزه بې صحیح ده یا که
فرض روزه وه نو اعاده پري نشته او که نفل وه نو ثواب به نه خرابیدو

[س 9] کله چې بنسټه وینه ووینی او یقین بې نه وی چې د حیض وینه ده نو
ددغی ورڅ د روزه خه حکم دی؟

[ج 9] ددغی ورڅ روزه بې صحیح ده ، څکه اصل د حیض نشوالي دی تر
څو چې واضح نشي چې د غه وینه د حیض ده

[س 10] کله کله بنسټه د وینی معمولی شان اثر وینی یا وینی چې د وینی لکي
قطري د ورځی په مختلفو اوقاتو کي راځي کله دا د حیض په ورځو کي
وی او کله نورو ورځو کي نو پدی دواړه حالتونو کي د روزه خه حکم
دی

[ج 10] ددي سوال جواب مخکي تیر شو صرف دومره ده چې که دا قطري
د حیض په ورځو کي وی او زناهه په ګمان دا د حیض وینه وه نو دا به حیض
وی .

[س 11] ایا حایضه او نفاس والا بنسټه به د روزه په میاشت کي د ورځی
خوراک خښاک کوي؟

[ج 11] وو....خوراک خښاک به کوي لیکن ېټر داده چې په پته بې وکړي
کله چې کور کي ماشومان موجود وی څکه دا کار هفوی په شک کي اچوی

[س 12] کله چې حایضه او نفاس والا بنسټه د مازیکر په وخت کي پاکه شوه
نو ایا د ماسپېښین مونځ به د مازیکر سره یو خای کوي یا صرف د مازیکر مونځ
به کوي؟

[ج- 12] پدی مساله کی راجح قول دادی چی دی باندی صرف د مازیکر موئخ
فرض دی خکه د ماسپینین د موئخ په واجبیدو باندی هیخ دلیل نشته او
اصل د ذمی بری والی دی
او نبی علیه السلام فرمایی: چا چی د مازیکر د موئخ یورکت مخکی د نر
پریوتو نه موئنده کر نو یقینا دی د مازیکر موئخ راوینو
دا بی ندی ویلی چی د ماسپینین موئخ بی راوینو ، که ماسپینین موئخ پری
لازم وی نبی کریم ﷺ به بیان کری وی
او دا دی وجو نه که چیرته بشخه د ماسپینین د وخت داخلیدلو نه وروسته
حایضه شی نو صرف د ماسپینین د موئخ قضا به پری لازم وی نه د مازیکر
حالانکه د ماسپینین موئخ د مازیکر سره جمع یکدای شی
او ددی صورت او دغی صورت ماپین کی هیخ فرق نشته چی سوال ترینه
شوی دی دی وجو نه قول راجح دادی چی صرف د مازیکر موئخ پری لازم
دی خکه پدی نص او قیاس دلیل دی
او همدارنکه که د مابنوستن د وخت تیریدو نه مخکی پاکه شوه نو صرف د
مابنوستن موئخ به پری لازم وی نه د مابنام موئخ
[س 13]

بعضی زنانه چی بچی زیکوی ددوه حالاتو خخه خالی نه وی :
۱: یا به بچی د هغی د مکمل والی نه پس زیکوی یا به بی د مکمل والی نه
وروسته نو ددغی ورخی د روژی خه حکم دی چی بچی بی پکی زیکولی دی
او د هغی ورخو چی وینه پکی رائخی ؟

[ج 13] کله چې ماشوم پوره خلقت نه وی اختیار کړی نو دا وینه به د نفاس وینه نه وی دی وجوه نه ددی بنسټی روزه او مونځ به صحیح وی او که چیرته ماشوم مکمل خلقت والا وو دا وینه به د نفاس وی یا ورله مونځ او روزه نیول جایز ندي

او پدی مساله کی قاعده داده چې کله ماشوم د پوره خلقت والا وو نو دا وینه به د نفاس وی او که د پوره خلقت والا نه وو وینه به نفاس ولا نه وی نو کله چې وینه د نفاس وی هغې باندی روزی او مونځ حرام دی او که نفاس نه وی یا ورله جایز دی

[س 14] د حاملی بنسټی نه د روزی په حالت کی وینه راتلل په روزی باندی خه اثر کوي؟

[ج 14] کله چې د زنانه خخه د حیض وینه راوئه او هغه روزه وی نو روزه پی فاسد ده نبی کریم ﷺ فرمایي : ایا داسی نه ده چې کله بنسټه حایضه شی نه مونځ کوي نه روزی نیسي ؟ دی وجوه نه حیض او نفاس د روزی د ماتونکی شیانو خخه دی او روزی لره ماتوی

او د حاملی خخه د روزی په حالت کی وینه راتنک که حیض وی نو دا د عامو زنانه پشان ده یعنی په روزی به پی اثر کوي او که د حیض وینه نه وی نو یا هیڅ اثر نه لري

او د حاملی بنسټی حیض هغه دی چې د خه وخت نه حامله شوی ده هغې وخت نه د حیض په ورڅو کی وینه رائخی نو دا د قول راجح مطابق حیض دی د حیض احکام ورله ثابت دی

لیکن که د حامله کیدو نه پس دا حیض و درپدلى وو بیا وروسته بی خه وخت
ووبنی نو دا به د حیض وینه نه وی
او په موئخ او روزی به بی خه اثر نه وی
[س 15] کله چی د بیوی بنخه د حیض په ورخوکی بولو ورخ وینه رائی او
بله ورخ نه رائی نو هغه به خه کوی؟

[ج 15] صحیح قول دادی چی دا وچوالی د وینی کوم چی د حیض په ورخو
کی رائی دا هم د حیض خخه دی دیته طهر نشی ویلی دی وجی نه به پدی
حالت کی د موئخ او روزی نه اجتناب کوی

بعضی علاما وايی؟ کومه بنخه چی بولو ورخ وینه وینی او بولو ورخ وینه بی
وچیوی نو د وینی په حالت کی به موئخ روزه نه نیسی او د وچوالی په صورت
کی به موئخ روزه نیسی تر دی چی پینخلس ورخی تیری شی بیا ددی نه
وروسته به دا وینه د استحاضی وینه وی

او دا د امام احمد مشهور مذهب دی

[س 16] د حیض په اخیری ورخوکی د پاکوالی نه مخکی کله بنخه د وینی اثر
نه وینی نو ایا ددعنی ورخی روزه به نیسی که نه؟ او هغی سینی او به تر وسه
ندی لیدلی

[ج 16] که د هغی عام حالت دا وی چی سینیوالی نه وینی لکه بعضی زنانه
داسی وی نو روزه به نیسی او که عادت بی دا وی چی دا سینیوالی وینی نو
تر هغه پوری به روزه نه نیسی چی دا بی لیدلی نه وی

[س 17] د حاپض او نفاس والا بنئی لپاره قران ته کتل يا په يادو لوستل خنگه دی کله چې ضرورت وي لکه خلکو ته تعلم ورکوي يا خپله پي زده کوي؟

[ج 17] د ضرورت په وخت کي د حاپض او نفاس والا بنئی لپاره د قران لوستلوکي خه حرج نشه کله چې بنئه د قران تعلم ورکوي يا د هغه طالب علمه وي خپل مقرر لولي

البته د اجر او ثواب په نيت ورله د قران لوستل صحيح ندي څکه اکثر علماو وايي د حاپض لپاره د قران لوستل جائز ندي

[س 18] ايا د حاپض بنئی لپاره د پاكوالی نه پس کپري بدلول ضروري دی کله چې نه په وينه ناپاکي شوي وي نه په بل ناپاک شي؟

[ج 18]

نه دا پري لازم ند یچکه حیض بدن لره نه نجسوی صرف د حیض وینه د بدن هغه حصه ناپاکوي چې ترى ولکي دی وجي نهنبي عليه السلام زنانه وو ته حکم کري وو چې کله د هفوی په کپرو باندي وینه ولکي نو هغه به وینځي او همدغه کپرو کي به موځکوي

[س 19] یو کس تپوس کوي : چې یو بنئي د نفاس د وجي د رمضان په میاشت کي وره ورځي روزي خورلى وي او د بل رمضان د راتلو پوري بي قضا د خه مرض د وجي نه وي راوري نو پدی باندي خه لازم دی حالانکه دريم رمضان راقریب شوي دي؟

[جـ 19] لکه خنکه چې تا ذکر کړه چې دا بنځه پیماره ده او قضا نشي راوري
نو دا به هله قضا راوري کله چې پی وس وشي څکه دا معذوره ده اکړ که بله
روزه هم راشی

البته که خه عذر پی نه وو او صرف د سستي په بنياد پی قضا نه راوري نو دی
له جاپزندی چې دویم رمضان پوری قضا وروسته کړی عايشه رضي الله
عنها فرمائي : ما باندی به فرضي روزه پاتي وي ما به هغه د شعبان نه مخکي
نه شوي نیولي

دي وچې نه پدی بنځه باندی لازم دی چې خان ته وکوري که د عذر نه بغیر
پی دا کار کړي وي دا کاه کاره ده الله ته به توبه وباسی او د روزه په قضا
راورلو به جلدی کوي او که معذوره وه نو پیا که یو کال يا دوه کاله روزه
وروسته شي خه حرج نشته

[س 20] بعضو زنانه و باندی دویم رمضان راشی او هغوي د تير رمضان روزه
نه وي نیولي نو دوي باندی خه لازم دی ؟

[جـ 20] په دوی باندی ددی عمل خخه الله تعالى ته توبه ایستل لازم دی
څکه چا باندی چې د رمضان د روزه قضای وي هغه له پکار ندی چې بلی
روزه پوری پی د عذر نه بغیر وروسته کړی عايشه رضي الله عنها فرمائي په
ما باندی به د رمضان د روزه قضای وي ما به شعبان کی راورله

دا دليل دی چې ددوېږي روزه د راتلو نه مخکي قضایي راړل پکار دی دی
بنځی له پکار دی چې الله تعالى ته توبه وکړي او د دویم رمضان نه پس د
هغه ورڅو د روزه قضایي راوري چې خورلې پی وي

[س 21] کله چې د ماسپېښین په وخت کې یوه بنسخه د یوی کېښتني لپاره حاپشه شي او د ماسپېښین موئخې يې نه وي کړي نو ایا د پاكوالی نه پس ورباندي ددی موئخ قضایا ضروري ده

[ج 21] پدی مساله کې د علم او خلاف دی بعضی واي: قضایا پری لازم نده خکه هغې کوتاهی نده کړي او کناه يې نده کړي خکه هغې لپاره جائز دی چې موئخ په اخر وخت کې ادا کړي

بعضی علما واي په قضایا پری لازمه ده دليل دنبي کريم ﷺ دا قول دی چا چې دموئخ یو رکعت راونيو نو هغه تول موئخ راونيو
احتیاط پدی کې دی چې د ماسپېښین موئخ قضایا به رواري خکه دا یو موئخ دی په کولوکې يې خه مشقت (تكلیف) نشته

[س 22] کله چې حامله بنسخه د بچې پیدايش نه یو یا دوه ورځی مخکی ويني لره وويني نو ایا موئخ او روزه به پرېړدې که نه ؟

[ج 22]

کله چې حامله بنسخه د ولادت نه یو یا دوه ورځی مخکی وينه وويني او هغې سره جريان وي نو دا به نفاس وي موئخ او روزه به پرېړدې او که جريان د ويني نه وي نو دا به هسى وينه وي خه اعتبار به ورله نه وي او د موئخ او روزه خه مانع به نه وي

[س 23] د بنسخې لپاره د حیض بندولو کولی استعمالول په دی نیت چې خلکو سره یو خای روزه ونیسي خه حکم لري ؟

[ج 23] زه ددی کار خخه منع کوم خکه ددی کولو په استعمال سره زنانه ته ستر ضرر رسپری خکه ماته د داکټرانو په ذریعه پته لګیدلی ده بنسخې ته ويل

پکار دی چې دا (حیض) الله د ادم په لونو باندی ليکلی دی نو دالله په
تقدیر راخی شه او هله روزه نیسه چې حیض نه وی که او کله چې حیض وی
نو روزی خوره او دالله په تقدیر راضی شه

[س 24] یوه بنخه د نفاس نه دوه میاشتی پس کله چې پاکه شوی وی وینی
چې د وینی وری قطری ترینه راخی ایا روزه به ماتوی او موئی به نه کوي که
نه خه به کوي ؟

[ج 24] د حیض او نفاس مسایل د زنانه دومره پیر دی چې د سمندر پشان
دی هیخ غاره یی نشته او ددی مشکلاتو د اسبابو خخه د حمل او حیض
بندولو گولی استعمالول دی

حالانکه مخکی دور کی خلکو ته ددومره مسایلو معلومات نه وو دا صحیح ده
چې دا مسایل دنبي علیه السلام د بعثت نه بلکی کله نه چې زنانه پیدا شوی
دی دا موجود دی لیکن پدومره کثرت سره ددی وجود چې انسان یی په حل
کلوكی حیران پاتی شي یو غم نه پک کار دی

لیکن عام قاعده داده چې کله بنخه د نفاس او حیض خخه پاکه شوی او پیا یی
سپینی خرى او به یا قطری ولیدی نو دا به حیض نه وی نو موئی او روزه به
نیسی د خاوند جماع به وسره هم جائز وی خکه دا حیض ندی ام عطیه رضی
الله عنه فرمایی موئی به د پاکوالی نه پس خرى او به یا زیری او بو لره هیخ
اعتبار نه ورکو

کله ليس بحیض، فلا يمنع من الصلاة، ولا يمنع من الصيام، ولا يمنع من [آخرجه البخاري، وزاد أبو داود بعد الطهر وسنده صحيح].

دی وچی نه موږ وایو چې د طهر نه پس ددی شیانو وجود خه اثر نه کوي او
بنځه د مونځ روزۍ او د جماع کلو نه منع کوي لیکن ضروری ده چې بنځه
به جلدی نه کوي تر خو چې يې طهر نه وي لیدلی څکه بعضی زنانه چې وينه
ودريپوي سمدست غسل کوي مخکي ددينه چې طهر يې وشي دی وچی نه به د
صحابه زنانو عايشي رضي الله عنها په مالوچوکي وينه لیکله چې وکوري عايشي
رضي الله عنها به فرمایل: تاسو جلدی مه کوي تر خو چې مو سپيني او به نه
وي لیدلی

. [س 25] د بعضو زنانه و وينه همیشه جاري وي او کله یو یا دوه ورځی
بنده شي بیا شروع شي پدی صورت کي د مونځ روزۍ او نورو عباداتو خه
حکم دی ؟

[ج 25] د ډیرو علماء موقف دادی چې کله د بنځی د حیض راتلو معلومی
ورځی وي او هغه تیری شي نو غسل به کوي مونځ او روزه به نیسي او کومه
وينه چې دوه یا دری ورځی پس وینی هغه به حیض نه وي څکه د طهر کم
ازکم مدت ددی علماء په نزد ۱۳ ورځی دی

او بعضی علماء واي: بنځه چې کله وينه وويني هغه به حیض وي او کله چې
ودريپوي نو دا به پاکه وي آگر که ددواړو حیضو ماپین کي ۱۳ ورځی نه وي
[س 26] د بنځی دپاره ټهتر کوم عمل دی چې د رمضان په شپوکي په کورکي
مونځ وکړي که مسجد کي خاص طور سهړه کله چې مسجد کي وعظ او
نصحيت بیانیپوي او کومي زنانه چې مساجد کي مونځ کوي هفوی ته تاسو خه
نصحيت کوي ؟

[ج 26] بہتر داده چې بنئی په خپلو کورونو کی موئیخ وکړی د نبی عليه السلام ددی عام قول د وجوه

وپیوتهن خیر لهن" د زنانه و لپاره ددوی کورونو غوره دی
څکه چې د زنانه د کور نه وتل په اکثر اوقاتو کی د فتنی نه خالی نه وی نو د
بنئی په کور کی پاتنی کیدل دی نه بہتر دی چې مسجد ته د موئیخ لپاره ووئی
او وعظونه او حدیث اور دیل هغه لپاره ممکن ده چې د کیست په ذریعه یې
واوری او کومی زنانه چې مساجد ته موئیخ لپاره څی هغوي ته زما دا نصحيت
دی چې د دول او سینګار سره نه ووئی نه د عطرو استعمال وکړی
[س 27] په روزه کی د طعام خکل خه حکم لري خاص طور سره د روزه
داری زنانه لپاره ؟

[ج 27] دی کی خه حرج نشته څکه دی ته ضرورت دی لیکن زنانه چې کوم
شي وڅکي هغه به پېړته کوزاري (تیروی به یې نه)

[س 28] یوه بنئه په حادثه کی زخمی شوه او هغه د حمل په اولني ورڅو کی
وه نو د وینی د راوتلو نه پس یې بچې وغورڅو ایا دی لپاره روزه خورل جایز
دی که نه روزی به نیسي او که روزه و خوری نو ایا کناه پری شته ؟

[ج 28] زه وايم : د حامله زنانه حیض نه رائی لکه دا خبره امام احمد رح
کړی ده چې حمل والا زنانه د حیض په بندیدلو باندی پېژندل کیږي او علام
فرمایي د حیض حکمت د مور په ګیده کی ماشوم ته خوراک ورکول دی نو کله
چې حمل پیدا شي حیض بندېږي لیکن بعضی زنانه د خپل عادت مطابق
دهغوي حیض جاري وي لکه خنکه چې د حمل نه مخکي وو نو دی باره کی
حکم دادی چې دا به حیض حسابیدو څکه

ددی حیض جاری دی او په حمل سره خه اثر پری ندی شوی
نو دی وجوی نه پدی صورت کی به حامله بنخه د عامی حایضی زنانه پشان نه
روزه نیسی نه مونځ به کوي

او د جواب حاصل دادی چې د حاملی بنخه نه راوتونکی وینه په دوه قسمه
ده : اول هغه وینه چې د حمل نه مخکی هم وه او وروسته هم نو دا به حیض
وی یعنی حمل پری هیڅ اثر ندی کړي

دویم قسم هغه وینه ده چې د حمل په وجه راوځی یا د حادثی په وجه یا د خه
شي اوچتلولو په وجه یا د غورځیدو په وجه نو دا وینه د حیض ندی بلکی دا د
رک وینه ده دی وجوی نه مونځ او روژی باندی یې هیڅ اثر نشته بلکی دا
بنخه به د پاكو زنانه و په حکم کې وي

ليکن که د حادثی په وجه بچې یا د هغه حمل چې د مور په خیته دی
راوغورځیکی نو علما فرمایي که دا حمل د انسان شکل باندی وو نو ددي نه
وروسته خارجه وینه به نفاس وي پدی کی به زنانه مونځ او روژه پرېږدی او
خاوند به ورسره جماع هم نکوي تر دی چې پاكه شي
او که حمل پداسي صورت کی راوځی چې خلقت یې مکمل نه وي نو دا وینه به
نفاس نه وي بلکی یو فاسد وینه به وي مونځ او روژی وغيره باندی یې خه اثر
نشته

او علما فرمایي : کم از کم مدت چې حمل پکی د انسان شکل اختياروی اتیا
ورځی دی خکه د عبدالله بن مسعود رضي الله عنه په حدیث کی رائخي نبی
کريم ﷺ فرمایي : ستاسو یو تن د مور په کېډه کی خلوپښت ورځی جمع کیږي
بیا همدغومره ورځی کی علقة تری جورېږي (یعنی د وینی تکره) بیا همدغومره

وخت کی ترینه مضغه جوره شی یا هغى ته پريشته راوليلولى شی او په خلورو
شيانو ورته حكم وشى د هغه رزق نىتە عمل او دا چى بد بخت دى كە نصىب
و لا

او دا ممکن نده چى حمل د انسان شكل د خلوپىنت ورخۇ نە مخكى اختيار
كىرى او غالب داده چى تخليق دانسان د ۹۰ ورخۇ نە مخكى نە واضحىدى لە
دا د بعضى علماء قول دى

[س 29] زە يوه بىسخە يە ما يو كال مخكى پە دريمە مياشت بچى وزېپرو او تر
هغە مى مونخ نە كۈچى پاكە شوم ماتە ووپەل شو چى تا باندى مونخ كول لازم
وو نو وس بە زە خە كۆم حالانكە ماتە دەھە ورخۇ تعداد پە صحىح توگە ندى
معلوم چى ما پكى مونخ ترک كىرى دى

[ج 29] د علماء پە نزد دى مسالە كى خە اختلاف نشته چى كله يوه بىسخە
درى مياشتى پس بچى ساقط كىرى هغە بە مونخ نە كۈچە بىسخە چى كله
ماشوم ساقط كىرى او هغە د انسان شكل اختيار كىرى وي نو دا وينه بە د
نفاس وينه وي او مونخ بە نە كۈچە

علماء فرمابىي د زنانە پە كىيە ماشۇ پە يو اتيا ورخۇ كى خلت اختياروى او دا
ورخى د درى مياشتى پە نسبت كى دى

نو كله چى ستا يقين وي چى بچى دى درى مياشتى پس غورخۇلى دى نو دا
وينه بە د نفاس وي د كومى د وچى نە چى مونخ پريخودلى شى او كله چى تاتە
د مونخونو د مقدار پتە نشته نو اندازە ولگوه او هغە مونخونە قضايى راورە چى
ستا غالب كمان وي چى پريخودلى دى دى

[س 30] یوه زنانه سوال کوي چي کله نه په هغى روزى فرض شوي دى روزى نيسى ليكن د هغى ورخو د روزو قضائي نشي راوري چي ترک کوي ي خكه د هغى حيض بيارى هره مياشت کي رائخ او خكه چي هغى ته د ورخو عدد ندي معلوم کوموکي چي بي روزي پريخي دى
دا به وس خه کوي دى باره کي تاسورهنه ويکري

[ج 30] ديره د افسوس خبره ده چي داسي کار د مسلمانانو زنانه و خخه صادر شى د روزو د قضائي نه راوري خوا يا د جهل د وجي وي يا د سستي د وجي او د واره صورتونو کي کناه ده خكه د جهالتدواي سوال کول دى او د سستيدوايى د الله تعالى تقوى اختيارول د هغه نه ويره او دهغه په احکامو عمل کول دى دې بسخى له پكار دى چي الله ته توبه ويکري او د هغى ورخو اندازه ويکري چي روزى بي پکي پريخي دى او قضائي راوري پدې سره به بي ذمه برى شى او د الله نه دعا ده چي توبه بي قبول کري

[س 31] یوه زنانه پوبنتنه کوي چي کله د موئع د وخت د داخليدو نه پس بسخه حايضه شى نو ايا ددى موئع قضا به روايري کله چي پاكه شوه ؟ او دغه شان که بسخه د يو موئع د وخت ختميدو نه مخکي پاكه شى

[ج 31] کله چي زنانه د يو موئع د وخت داخليدو نه پس حايضه شى نو هغى باندى واجب دى چي کله پاكه شى ددى موئع قضا راوري کله چي بي د حيض راتلو نه مخکي دغه موئع نه وي ادا کري خكه نبي کريم ﷺ فرماني خوك چي د موئع يوركعت راوينسي نو هغه تول موئع راوينيو "من أدرك ركعة من الصلاة فقد أدرك الصلاة"

نوکله چې یوه بسخه د موئعه یو رکعت راوینسی اوپیا یی حیض راشی مخکی
ددی نه چې موئعه مکمل کړی نو دا به د دی موئعه قضا راوري کله چې پاکه
ثانياً: دویم کله چې زنانه د حیض خخه مخکی د موئعه د وخت د داخلیدو نه پاکه
شی نو هغې باندی ددی موئعه قضایي ضروری ده نو که هغه مخکی د نمر راختو
نه پاکه شوه هغې باندی د سحر موئعه قضا راوري ضروری دی
او که د نمر پریوتو نه مخکی د یو رکعت په مقدار باندی پاکه شوه نو د مازیکر
موئعه قضایي پری لازم ده او که د نېۍ شېۍ نه مخکی د یو رکعت په مقدار
باندی پاکه شی نو هغې باندی د مابنوسټن د موئعه قضا راوري ضروری دی
او هغې باندی لازم دی چې د سحر موئعه وکړی کله چې د هغې وخت داخل
شی د الله ددی قول د وجی

: {فَإِذَا أطْمَأْنْتُمْ فَاقْبِلُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَائِنَةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًاً مَوْقُوتًاً }
[النساء: 103] کله چې تاسو په امن شی نو موئعه قایم کړی پیشکه موئعه په
مسلمانانو باندی په مقرر وخت کی فرض دی

يعني موئعه لپاره یو وخت مقرر دی چې د هغې نه وروسته کول یی جائز ندي او د
هغې نه مخکی کول یی هم صحیح ندي

[س 32] زما حیض پداسی وخت کی راغلی چې موئعه باندی ولاړه وم زه به
وس خه کوم ایا د پاکوالی نه پس به دا موئعه راکړخوم ؟

[ج 32] کله چې د موئعه د وخت داخلیدو نه پس حیض راشی لکه د زوال
نه نیمه کینه پس مثلا نو هغې باندی لازمه ده چې کله حیض نه پاکه شی ددی
موئعه قضایي راوري خکه الله فرمایي

او د حیض په وخت چې کوم موخه ترینه پاڼي شوي وي د هغه قضا به نه
راوری د نبی عليه السلام ددی قول د وحی کله چې بنه حایضه شي موخه او
روزه نه نیسي

ايلیست إذا حاضت لم تصل ولم تصم".

او علماء اجماع کړي چې هغه به هغه موخه نه راکړو چې د حیض په مدت
کی ترینه قضا شوي وي
البته که هغه پاکه شي او د موخه وخت دومره پاڼي وي چې يو رکعت يا ددی
نه پېښې پکي ادا شي نو د دعې وخت موخه به کوي د نبی عليه السلام ددی قول
د وحی نه

"من أدرك ركعة من العصر قبل أن تغرب الشمس فقد أدرك العصر".

چا چې د مازېکر يو رکعت راونيو مخکي ددی نه چې نمر پريوزي نو هغه د
مازېکر تول موخه راونيو
نو که هغه د مازېکر په وخت يا د نمر راختلو نه مخکي پاکه شي چې د نمر
راختو يا پريوزي د يو رکعت ادا کولو په مقدار وخت پاڼي وي نو د مازېکر او
سحر موخه به ادا کوي

[س 33] يو کس وايي زما مور دی چې ۶۵ کاله عمر لري او ۱۹ کاله کيوي
چې بچي بي ندي زېکولي او وس دري کاله نه راهيسى د هغه وينه رائحي او
تژدي ده چې روزئي راشي نو هغه به پدې صورت حال کي خه کوي ؟

[ج 33] ددی حکم دادی چې موخه او روزه به پريوزي دومره وخت چې مخکنی
عادت بي وو (د حیض د راتلو) که د هغه عادت دا وو چې په اول د

میاشتی کي بې حیض راته د شپږو ورځو مثلا نو د هري میاشتی په اول کي به
شپږو ورځي موئخ او روزه نه نیسي

او کله چې دا ورځي تیری شی غسل به کوي موئخ او روزه به شروع کوي او
موئخ به پدی ډول کوي چې خپله شرمکاه به وینځي او توته وغيره به ترى تړی
او د موئخ د وخت داخلیدو نه پس به اودس کوي او داکار به کوي کله چې
نقولی موئخونه کوي او پدی صورت کي هغې لره جایز دی چې د ماسپېښین او
مازېکر او مابنام ما بنوستن موئخونه جمع کړي

دی لپاره چې تکلیف ورته نه وي او دا عمل (اودس) کول ورله یو وخت
شی یو خله د ماسپېښین او مازېکر لپاره او یو خل د مابنام او مابنوستن لپاره
او یو خل د سحر لپاره ددي په ځای چې داکار پینځه وخته وکړي دری
وخته به پې کوي

[س 34] د حایضی بنځی لپاره په مسجد حرام کي د خطبی او احادیشو
اورېدلو په غرض کیناستل خه حکم لري؟

[ج 34] د حایضی بنځی لپاره جایز ندي چې مسجد حرام يا بل کوم مسجد
کي پاتی شی ليکن د هغې لپاره په مسجد باندی تيرېدل يا د مسجد نه خه د
حاجت شی اغستل جایز دی لکه نبی کريم ﷺ عایشه رضی الله عنہا ته
فرمایلی وو چې د مسجد خخه یو کپره راوخلی هغې وویل زه خو حایضه یم
نبی کريم ﷺ و فرمایل حیض ستا په لاس کي ندي

نوکله چې حاپیضه بنځه په مسجد کی تیره شوه او د هغې یقین وو چې مسجد
کی ترینه وینه نه پریوئی نو خه باک نشته

البته مسجد کی ورلہ کیناستل جائز ندی او پدی باندی دلیل دادی چې نبی
کریم ﷺ زنانه ته حکم کړی وو چې عیدگاه ته څوانۍ او زړۍ او حاپیضي
راوئی لیکن حاپیضي بنځی به د موئی خای ته نه تزدی کیږي

نو دادلیل دی چې حاپیضه لپاره په مسجد کی د خطبه یا درسونو د اورپدلو
لپاره پاتی کیدل جائز ندی

من أحكام الطهارة في الصلاة په موئی کی د طهارت احکام

[س 35] هغه او به چې د بنځی نه رالیږي سیلني وي یا زېږي ایا دا به پاکی
وی که نجس ؟

او ایا پدی سره او دس لازمیږي سره ددی چې دا همیشه رارواني وي ؟ او کله
چې بندی وي خاص طور سره اکثر بنځی کومی چې علم حاصلوی هغوي دی
په وجه او دس لازم

[ج 35] د تحقیق نه پس ماته معلومه شوه چې د بنځی خخه راروني او به که د
مثال نه وي او درجم نه راوئی نو دا به پاکی وي لیکن او دس پری ماتیدیږي
څکه د او دس ماتونکی شي لپاره لازم ندی چې نجس وي
لكه هوا چې د شرمکاه نه راوئی او او دس پری ماتیدیږي

دی وچی نه کله چی دا د بنجی نه راوئی او هغه په اودس وي نو اودس به
تازه کوي
ليکن که هميشه لپاره روانی وي نو اودس نه ماتوي ليکن د هر موئی لپاره به
اودس کوي کله چی د موئی وخت داخل شی نفل وي او که فرض او قران
تلاؤت کول او هر مباح شی کول ورلہ جائز دی
لكه علماو همدارنگه فتوی د سلسل البول باره کي ورکري (هغه خوک چی
متیازی ترینه هميشه روانی وي)

ليکن که کله کله بندیده او د هغى عادت دا وو چی د موئی په وختونو کي
بندیده نو هغه به موئی هغه وخت ته وروسته کوي چی دا پکي ودربيدي تر
خو چی د موئی وخت ترى نه ختميده که د موئی د وخت د ختميدو پره وه نو
اودس به کوي او خه کپره به خان ته کدي او موئی به کوي
او دی کي د لک او دير فرق نشته تر خو چی دا د سيل نه خارجيدي نو
ددی لک او دير دواړه اودس لره ماتونکي دی
دا دهغه شيانيو په خلاف چی د باقی بد ن نه راوئی لکه وينه اولتی نو ددی
لک او دير اودس نه ماتوي
او د بعضی زنانه چی دا خيال دی چی اودس پري نه ماتيوي د هغوي خه
دليل نشته مګر د این حزم قول هغه فرمائي چی دا اودس نه ماتوي ليکن هغه
ددی لپاره دليل ندي ذکر کري

که چيرته یي د کتاب او سنت یا د اقوال صحابه نه دليل ذکر کري وي نو قول
به پي حجت وي

نو زنانه له پکار ده چې د الله نه وېږي او په خپل پاکوالي خیال وساتي خکه
موئخ د پاکي نه بغير نه قبلېږي اکر که سل کته وشی بلکن بعضی علما وايی کوم
کس چې د اودس نه بغير موئخ کوي هغه کافر دی خکه دا دالله په احکام پسي
توقی کول دي

[س 36] د کومي بنځۍ چې همیشه لپاره او به راونی وي او د یو فرض موئخ
لپاره اودس وکړي نو ایا هغه لپاره جایز دی چې دی اودس باندی نقل موئخ
او قران ولوی تر دی چې د بل فرض موئخ وخت داخل شی؟
[ج 36] کله چې هغه د فرض موئخ لپاره په اول وخت کی اودس وکړي نو
کولی شي چې د بل موئخ د وخت دداخلیدو پوری فرض نقل او قران پدی
اودس سره ولوی

[س 37] ایا بنځه (هغه چې د استحاضه وینه یي رواني وي) د سحر د موئخ په
اودس باندی د اشراق موئخ کولی شي؟
هل یصح أن تصلي تلك المرأة صلاة الضحى بوضوء الفجر؟.

[ج 37] دا عمل صحيح ندي خکه د اشراق موئخ یو خاص وقت لري او
دهغې د وخت دداخلیدلو نه پس دوباره اودس کول ضروري دی او خکه چې
دا زنانه د مستحاضه په حکم کی ده او هغه ته نبی عليه السلام امر کړي چې
هر موئخ لپاره اودس وکړي

[س 38]

ایا دا بنځه د تہجد موئخ د مابسوستن په اودس شي کولی کله چې اوده شوي نه
وې

.؟

[ج 38] کله چې نېډه شپه تیره شی هغى باندى او دس کول واجب دى او بعضى علماء ويلى دى چې د مانبۇستان پە او دس باندى تېجد موڭخ كولى شى او دا راجح موقف دى

[س 39] د مانبۇستان د موڭخ اخىرى وخت كوم يو دى او ددى پېزىندىنە پە خە كىيى ؟

[ج 39] د مانبۇستان د موڭخ اخىرى وخت نېډه شپه ده او ددى پېزىندىل داسى كىيى چې د مانبىام نىز پېيۇتو نە تر سحر راختلۇ پورى وخت دوه حصو باندى تقىيم كىرى شى نو اولنى نېډه حصە پە ختىمido د عشا وخت ختىمido او اخىرى نېډه حصە د موڭخ وخت ندى البتە د مانبۇستان او سحر تر مىنځ وخت دى

[س 40] کله چې يوى بىسخى نە او بە رائى او وقفى وقفى سره هغه او دس وکرى او موڭخ نە مخكى ييا دغە راشى نو پە هغى لە خە پكار دى ؟

[ج 40] كە دغە او بە کله کله رائى (او بعضى وخت كى ودرىكى) نو انتظار بە كۆى چې کله ودرىكى موڭخ بە كۆى او كە داسى وي چې پته يى نە لپى كله رائى او کله ودرىكى نو هغه بە دوبارە او دس نە كۆى او موڭخ بە كۆى هىيخ باك نشته

[س 41] كە دا او بە بدن يا لباس باندى واقع شى نو خە حكم دى ؟

[ج 41] كە دغە پاكى وي نو هىيخ نه لازمىكى او كە نجسى وي لكە د مثانى نه راۋى وي نو وينچلىپى ضرورى دى

[س 42] ددى اوپو نه د اودس باره کي خه حكم دى ايا صرف د اندامونو په
وينخلو به آکستفا کولي شي ؟

[ج 42] هو پدی کي به صرف اندامونه وينخل وی کله چي دغه پاکي وی او د
رحم نه راوخي نه د مثاني نه

[س 43] ددى خه وجهه ده چي دنبي کريم ﷺ نه هیچ حدیث دی باره کي نقل
ندی چي پدی اوپو (د زنانه در حرم نه راوخي) اودس ماتيري حالانکه د هغه
په دور کي به زنانه وو ددين باره کي پوبنتني کولي ؟

[ج 43] خکه دا سایل (اوپه) د هری زنانه نه نه راخی

[س 44] کومه زنانه چي ددى (ويني يا اوپو) نه اودس نه کوي خکه هغه لا
علمه ده نو هغى باندي خه لازم دى ؟

[ج 44] دى لره پکار دى چي د علماء نه پوبنتنه وکړي او الله تعالى ته توبه
اویاسی

[س 45] بعضی خلک تاته نسبت کوي چي تاسو ددى (سایل) په وجه
اودس لازم نه کنېږي

[ج] خوک چي ماته ددى قول نسبت کوي هغه ریښینی نه دی او هغه زما
ددی خبری نه چي ما ویلی دا پاک دی دی خخه غلط پوهه شوی دی چي
اودس پری نه ماتيري

[س 46] د هغه خپرو اوپو خه حكم دی چي د حیض نه یو یا دوه ورخي مخکی
د زنانه نه راخی او کله دا د یو تار په شکل وی او که د حیض نه پس وی نو
خه حکم لري ؟

[ج 46] که دا چيرته د حیض نه مخکی رائی نو دا به د حیض وینه وي او ددي پته د درد نه لکن کوم چي په زنانه باندی رائی او د حیض نه پس چي کومی خبری او به رائی هغه هم حیض دی و جی نه عایشه رضی الله عنها به زنانه وو ته فرمایل : جلدی مه کوي تر خو چي سپیني او به ونه ویني

من أحكام الحيض في الحج والاعتمار
په حج او عمری کي د حیض احکام

[س 47] حایضه به د احرام دوه رکعته خنگه ادا کوي او ایا د حایضی لپاره د قران ایاتونه په پته لوستل جایز دی ؟

[ج 47] د تولو نه مخکی باید مونږو ته معلوم وي چي د احرام تلو په وخت کي هیخ موئخ د نبی کریم ﷺ نه ثابت ندی نه د هغه د فعل نه قول نه تقریر نه ثانیاً: دویم : دا حایضه بنخه چي د احرام نه مخکی حیض بی راغلی کولی شي چي احرام وتری حکمه نبی کریم ﷺ اسما بنت عمیس د ابوبکر رضی الله عنہ بنخی ته په ذی الخلیفه کی امر کری وو کله چي هغی بچی وزبیروو چي غسل وکری او خان ته یو کپره کیدی او احرام وتری او په احرام کی به تر هغه پوری پاتی کیوی چي پاکه شي بیا به د بیت الله طواف او سعی کوي او ایا قران لوستل ورله جایز دی او که نه ؟ نو جواب دادی چي د حاجت او مصلحت په وجه ورله قران لوستل جایز دی او که صرف د الله د قربت حاصلولو په غرض بی لولی (د تعلیم په غرض نه) نو ہتھه داده چي ویني نه لولی

[س 48] يو بنځه چې پښه ورځی مخکي بې حیض راغلی وو حج ته لاره او د میقات ته رسیدو سره سم بې غسل وکړ احرام بې وټه او تروسه د حیض نه پاکه شوی نده بیا مکه ته د رسیدو په وخت د حرم نه ٻېر پاڼي شوه او د حج اعمال بې ادا نه کړل په منی کې دوه ورځی پاڼي شوه بیا پاکه شوه او غسیل بې وکړ د حج تول اعمال بې تر سره کړل او هغه پاکه وه بیا چې بې کله طواف افاضه کولو نو وینه بې راغله او د شرم د وجي بې د حج تول افعال پوره کړل او خپل خاوند ته بې ددى خبری خبرهله ورکه چې کور ته واپس شوه
نو ددى باره کې خه حکم دي ؟

[ج 48] پدی کې حکم دادی چې که چیرته دا وینه کومه چې طواف افاضه کي راغلی ده د حیض وینه وي چې پښه بې ددرد په محسوسولو سره پیژنی نو طواف افاضه بې صحیح ندي او ضروري ده چې واپس مکی ته لاره شي او دا طواف وکړي نو د میقات نه به د عمری نیت وکړي عمره به ادا کړي چې طواف دی سعی او سروکی کول دی بیا به طواف افاضه وکړي او که دا وینه د حیض وینه نه وي نو طواف بې صحیح دی نو که کور بې ډېر لري ملک کې وي ضروري نده چې بېرته لاره شي او طواف بې صحیح دی [س 49] يو بنځه د عمری په نیت مکه ته راغله او د رارسیدو سره سم حیض بې راغن او د هغې محرم فورا سفر کول غواړي دی بنځۍ سره بل محرم هم نشته نو خه به کوي ؟

[ج] د خپل محرم سره به سفر کوي او په احرام کي پاتي کيوی کله چي پاکه
شي بيرته به رائحي دا چي کله پداسي ملک کي اوسيدل چي سفر کي تکليف نه
وي او فاسپورت ته ضرورت نه لري

او که چيرته د لري ملک وي او راتلل وراله تکليف وي نو خانته به کپره کدي
او طواف سعى او تقدير به کوي خپله عمره به مکمل کوي خکه ددي طواف
پدی وخت کي ضرورت دی او ضرورت په وجه حرام شي حلاليوي

[س 50] د هغى زنانه د ج خه حكم دی چي د ج په ورخو کي حيض ي
راشى ايا حج ي صحیح دی ؟

ما حکم المرأة المسلمة التي حاضت في أيام حجها أينجزها ذلك الحج؟.

[ج 50] ددي سوال جواب ممکن ندي خکه دا پته نشه چي کله حايضه
شوي خکه د ج بعضی کارونه داسي دی چي د حيض په حالت کي هم ادا
کولي شي او بعضی نشي نو د حيض په حالت کي د طواف نه علاوه تول کارونه
جايز دی

[س 51] يو زنانه پوبنتنه کوي چي تير کال ما حج ادا کر او د ج تول کارونه
مي وکړل سوا د طواف افاضه او طواف وداع نه خکه دی نه د شرعی عندر په
وجه زه منع شوم نو زه خپل کور ته راپس شوم چي مدینه منوره کي دی او دا
مي اراده وه چي واپس لاره شم او طواف افاضه او وداع وکړم ليکن ددين په
احکام د ناپوهی په وجه ما خان حللا کری وي او هر هغه کارونه می کری
وو چي د احرام په وخت کي حرام وي

پیا ما پوبنته وکره چې ایا زه د طواف لپاره بېرته وس تلى شم ماته وویل شو
چې ته نشی کولی وس طواف وکړي خکه ستا حج فاسد شو او ته به راروان
کال بېرته حج دسره کوي او غوا یا اوښن به هم حللوی
نو ایا دا خبره صحيح ده او ایا زما حج فاسد شو ؟

[ج 51] دا یو مصیبت دی چې د علم نه بغير د فتوی ورکلو په وجه واقع
شوی تا لره پکار دی چې مکه ته لاره شي او صرف د افاضه طواف وکړي او
هر چې طواف وداع دی نو دا په تا باندی لازم ندي خکه د مکی نه د وتلو
په وخت ته د حیض په حالت کي وي او حایضی باندی طواف وداع لازم ندي
ابن عباس رضی الله عنہما فرمایی : نبی علیه السلام خلکو ته حکم کړي وو
چې هغوي طواف وداع وکړي البتہ حایضی ته ددی رخصتی وه
او روایت د ابو داود کی دی چې خلکو ته امر شوی وو چې اخري کار به د
هغوي د پیت الله طواف کول وي
او نبی کریم ﷺ ته چې کله وویل شو چې صفیه طواف افاضه کړي هغی
و فرمایل نو هغه وس تلى شي
نو دا دلیل دی چې طواف وداع د حایضی نه ساقط دی او هر چې طواف
افاضه دی هغه ضروری دی
او تا چې خان د هر شي نه حلال کړي او دا ددجھالت په وجه نو خه باک
نشته خکه که یو کس د احرام منوعات د جھل او ناپوهی د وجوهی وکړي هغی
باندی هیڅ نشته
الله تعالى فرمایی: {إِنَّمَا لَا يُؤْخِذُنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا} [البقرة: 286] ..
[الأحزاب: 5]. ای ربہ مه رانیسه موږ کله چې هیر شو او کله چې خطاشو

{وَلَئِنْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيهَا أَخْطَالٌ مِّنْ بِهِ وَلَكِنْ مَا تَعْمَدُثُ قُلُوبُكُمْ} ا او په تاسو باندي خه کناه نشه کوم شی کي چي خطا شوي مگر هغه چي
تاسو يي قصدا وکري

نو د احرام تول منوعه کارونه که حاجي د جهل يا نسيان په وجه وکري يا
محصور کري شی نو هیچ شی پري نشه لیکن کله چي بي عذر ختم شو بايد
وبي نه کري

[س 52] د نفاس والا زنانه کله چي بي نفاس د جج په اته ورخ شروع شو او
د جج تول کارونه يي وکړل مکر طواف او سعي ترينه پاڼي ده مکر د لسمی
ورخني نه پس هغې ته پته ولکيده چي هغه په ابتدائي طور سره پاکه شوه نو ايا
غسل به کوي او باقی ارکان به ادا کوي ؟

[ج 52] دی لپاره جايز ندي چي غسل وکري تر دی چي د پاكوالی یقين يي نه
وی راغلي او ددي سوال نه معلومېږي چي هغه پوره نده پاکه شوي نو بايد
هغه پوره پاکه شی پيا به غسل وکري او طواف او سعي به ادا کير او که د
طواف نه مخکي سعي وکري نو خه حرج نشه ځکهنبي کريم ﷺ نه د هغه چا
باره کي پوبنتنه وشوه چي په جج کي يي د طواف نه مخکي سعي کري و هغه
و فرمایل خه حرج نشه

[س 53] یوی زنانه د سيل علاقي نه د حيض په حالت کي احرام وتره او کله
چي مکه ته ورسيده جده ته لاره خه حاجت يي وو او جده کي پاکه شوه
غسل يي وکره او سري ګمنز کر پيا يي خپل جج مکمل که نو ايا دا ج يي
صحیح دی او خه خو پري نه لازميږي ؟

[ج] 53] حج بې صحیح دی هیچ پری نشته

[س] 54] زه عمری ته تلى وم او میقات باندی تىرە شوم دی حالت کی چې زه
حایضه وم ما احرام نه وو تېلى مکه کی پاتى شوم تر دی چې پاکه شوم بیا می
د مکه نه احرام وتره ایا دا کار جایز دی او ما باندی خه لازم دی ؟

[ج] 54] دا عمل جایز ندى او کومه بنسخه چې عمره کول غواری هغى لره د
میقات نه بغیر د احرام تېلو نه تېریدل جایز ندى اکر که حایضه وی هغه به
احرام تری او د حیض په حالت کی هم احرام تېل صحیح دی او ددی دلیل
دادی چې د ابو بکر رضی الله عنہ زوجه اسما بنت عمیس بچی نېدولی وو او
نبی علیه السلام پدی وخت کی په ذو الحلیفه کی وو د حج اراده بی لرله نو اسما
بنت عمیس نبی علیه السلام ته استاذی ولیو پوبنتنه بی کوله چې خه وکری

نبی کریم ﷺ و فرمایل : غسل وکره او خان ته بیو کپرہ کیوده او احرام وتره
او د حیض وینه د نفاس د وینی په خیر ده نو مونو هغى زنانه ته وايو چې عمره
کول غواری او میقات نه تېریدی : غسل وکره او خان ته کپرہ کیوده او احرام
وتره او د کپری اینخدلو معنی داده چې خپله شرمکاھ نه به بیو کپرہ راتاو کپری
بیا به احرام وتری که د حج احرام وی یا د عمری لیکن هغه به طواف نه کوی

تر دی چې پاکه شی

دی وچی نبی علیه السلام حضرت عایشہ ته فرمایلی وو کله چی هغه د عمری
په دوران کی حایضه شوه چی هغه تول کارونه کوه کوم چی عام حاجیان کوی
مکر د بیت الله طواف مه کوه تر دی چی پاکه شی
او بخاری کی رائی چی کله هغه پاکه شوه نو د بیت الله طواف بی وکر او
صفا او مروه کی بی سعی وکره نو دا دلیل دی چی کله حایضه بنخه د ج
احرام وتری نو د طواف او سعی به نه کوی تر دی چی پاکه شی او غسل
وکری

البته که چیرته هغه طواف کوو او پاکه وہ کله چی طواف ختم شو بیا بی
حیض راغلی نو هغه به سعی کوی اکر که حیض بی وی او عمر ه به مکملوی
خکه د صفا او مروه مایین کی سعی کولو لپاره پاکوالی شرط ندی
[س 55] یو کس پوبنتنه کوی چی زه او زما بنخه د عمری ادا کولو په نیت د
ینبع نه مکه ته راغلو او کله چی جده ته ورسیدو زما بنخه حایضه شوه ما عمره
پوره کرہ لیکن زما بنخی عمره ادا نه کرہ نو دی باره کی تاسو خه واپی ؟

[ج 55]

ستا د بنخی متعلق حکم دادی چی هغه کله پاکه شی نو د عمری قضا به
راوری خکه نبی علیه السلام د صفیه باره کی فرمایلی وو کله چی هغه حایضه
شوہ : ایا هغه مونبر لره حصارونکی ده ؟ صحابه کرامو وویل نه هغی طواف
افاضه کری دی نبی کریم ﷺ و فرمایل : بیا دی خی نو
نو د نبی علیه السلام دا قول چی ایا هغه مونبر لره حصارونکی ده دلیل دی
چی که بنخه د طواف افاضه نه مخکی حیض راشی هغه به پاتی کیبوی تر خو
چی پاکه شی بیا به طواف کوی او دغه شان د عمری طواف هم د طواف

افاضه په شان دی خکه هغه د عمری رکن دی نوکله چې عمره کونکی بنسخه د طواف نه مخکی حایضه شي انتظار به کوي تر خو چې پاکه شي بیا به طواف کوي

[س 56]

ایا د سعی خای د مسجد خخه دی .؟ ایا حایضه به ورتہ نژدی کیوی ؟ او یا خوک چې دی ته داخل شي نو تحيه المسجد به ادا کوي ؟

[ج 56]

راح موقف دادی چې د سعی خای د مسجد خخه ندي دی وجي نه هغوي د مسجد او هغى مينځ کي دیوال کړي دی البته وروکي دیوال دی او دا د خلکو لپاره بهتره ده که چيرته دا په مسجد کي داخل وي او دهغى برخه وي نو که بنسخه د طواف او سعی په ماپین کي حایضه کیدای هغى له به سعی کول جايز نه وي

او زه پدی فتوی ورکوم چې کله بنسخه د طواف نه پس حایضه شي نو سعی به کوي خکه د سعی خای د مسجد خخه ندي

او هر چې تحيه المسجد دی نو که یو کس د طواف نه پس سعی وکړي او بیا مسجد ته راشی نو تحيه المسجد به کوي او که پرېږدی خه حرج نشته او بهتر داده چې ادا یې کړي خکه دا خای د فضیلت خای دی

[س 57]

یوه زنانه پوبنتنه کوي چې ما جو وکړ او حیض می راغلی نو د شرم د وجي زه حرم ته ننوتم طواف او سعی می وکړه نو په ما باندی خه لازم دی حالانکه دا حیض د نفاس نه پس راغلی وو ؟

[ج- 57]

د حیض او نفاس والا بسخی لپاره جایز ندی چې مونځ وکړی برابره ده که مکه
کی وي او که هر خای کی خکه نبی علیه السلام فرمایي حایضه بسخه به مونځ
او روزی نه نیسي

او د مسلمانانو پدی اجماع ده چې حایضی لپاره حلال ندی چې روزه ونیسي یا
مونځ وکړی او دی بسخی له پکار دی چې الله ته توپه وباسی او ددی کار په
وجه دالله نه بخشش وغواری

او ددی د حیض په حالت کی طواف کول صحیح ندی او سعی یې صحیح ده
خکه راجح قول دادی چې سعی د طواف نه مخکی
کولی شي

دی وچی نه هغی باندی لازم دی چې دا طواف دوباره راوګرڅوی خکه
طواف افاضه دحج ارکانو خخه دی او دویم خل حلالیدل پدی سره کیږي نو
دی وچی نه که دا بسخه واده والا وي خاوند ورسره جماع نشي کولی تر دی
چې طواف وکړی او که یې واده وي نو نکاح ورسره نشي کیدای تر دی چې
طواف وکړی

[س 58]

کله چې د عرفه په ورڅ د بسخی حیض راشی خه به کوي؟

[ج- 58]

که د عرفه په ورڅ د بسخی حیض راشی هغه به جو جاري ساتي او تول کارونه
د جو به اداکوي مکر طواف هغه به د پاکوالی نه پس اداکوي

[س 59] کله چې بنسه د شیطان ویشتو نه پس پاکه شوه او طواف افاضه
پی نه وی کړی نو هغه به خه کوي حالانکه بېرته راتک ورله ممکن ندي ؟

[ج 59]

که بېرته راتلل ورله ممکن نه وی نو ځان ته به کپره کدی او طواف به کيو ځکه
ضرورت دی او هیڅ شی پري نشه د ج چ باقی اعمال به پوره کوي

[س 60]

کله چې د نفاس والا بنسه د خلویښت ورڅو نه مخکی پاکه شی نو ایا ج چ پی
صحیح دی او کله چې پاکوالی نه وی لیدلی نو خه به کوي او هغه د ج
اراده لري ؟

[ج 60]

کله چې د نفاس والا بنسه د خلویښت ورڅو نه مخکی پاکه شی نو غسل به
کوي موئی به کوي او هغه ټول کارونه ورله جایز دی چې پاکو زنانه و لره جایز
دي ځکه د نفاس کمه مده نشه

ليکن که هغى پاکوالی نه وی لیدلی نو ج چ پی صحیح دی ليکن طواف به نه کوي
تر دی چې پاکه شی ځکه نبی عليه السلام حاکمه د طواف نه منع کړي او
نفاس د حیض پشان حکم لري

وصلى الله على نبينا محمد وعلى آله وصحبه وسلم
وآخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمين

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library